

La importància del paisatge

JORDI DALMAU I AUSÀS

A mitjans de setembre de l'any passat, es va celebrar a Granollers el 2n. Congrés de Ciència del Paisatge. Hi van assistir geògrafs, biòlegs, enginyers agrònoms, tècnics forestals i altres entesos en la matèria. L'objectiu de la trobada era intercanviar experiències i debatre noves tendències paisatgístiques. El tema bé es mereix ser estudiat a fons, més que res perquè representa una nova i molt interessant manera de comprendre el nostre entorn, i no només el natural, sinó també l'humanitzat, ja sigui rural o bé urbà. Prova d'això n'és l'existència del IALE (Associació Internacional per a l'estudi de l'Ecologia del Paisatge).

A casa nostra, al Pirineu, tot-hom veu el turisme com una de les sortides a les estretors que s'han derivat de la davallada agrícola i ramadera dels darrers anys. Ara bé, si promovem un turisme d'anar per casa, el profit que en traurem també serà d'anar per casa. Cal, doncs, oferir qualitat i originalitat, i, sens dubte, al Pirineu en tenim. La nostra categoria turística, però, passa per la cura que tinguem del paisatge. Per què agraden tant els Alps, per exemple? Doncs perquè els pobles mantenen, uns més i altres menys, l'harmonia amb

l'entorn natural, perquè els boscos es tracten amb un altre estil, ... i perquè s'hi destina molt diner públic. A França s'estan tractant masses forestals amb criteris d'estètica paisatgística, i no només de rendibilitat fustanera, a Alemanya i a Anglaterra, s'està subvencionant la conservació de

l'hem heretat de les generacions que ens han precedit, en uns casos més transformat, en altres més inalterat, i com a tal, nosaltres també el llegarem a qui en succeeixi.

Convé que les administracions, des dels ajuntaments fins a la Unió Europea, endeguin mesures

"Convé que les administracions, des dels ajuntaments fins a la Unió Europea, endeguin mesures per a despertar aquest tipus de sensibilitat"

conreus i tanques vegetals i a Andalusia es donen ajuts per a mantenir les parets i construccions fetes amb pedra del país. Aquests exemples són prou il·lustratius de la importància que té la conservació i restauració del paisatge per a aquells que comencen a entendre'l com a recurs i patrimoni. Recurs, des del moment en què el podem utilitzar per a millorar la qualitat i originalitat de la nostra oferta turística, i, en certa manera, doncs, viure'n. I patrimoni perquè el paisatge que tenim

per a despertar aquest tipus de sensibilitat ambiental entre la població. Encara hi ha pobles del Pirineu sense plans d'urbanisme, on cadascú construeix com li sembla o com bonament pot. La Seu mateix, tot i tenir aquest tipus de planificació i ser una ciutat encantadora, paisatgísticament té algunes mancances, com ara massa cases de colors cridaners (blanc, rosat, verd llampant, groc), massa teulats d'uralita, massa parets de totxo i massa blocs de pisos de més de tres

plantes. És clar que hi ha situacions que no es poden resoldre (no cal enderrocar cases senceres per a rebaixar-ne l'alçada), però el tema dels colors i els materials ja és més fàcil de resoldre. Això sí, sempre que l'ajuntament i els altres ens públics competents hi aboquin diners en forma d'ajuts i subvencions.

Tots i cadascun de nosaltres podem contribuir a millorar l'aspecte de la nostra casa, carrer, barri o poble. Cal, però, que abans aprenguem a mirar-nos el nostre entorn amb uns altres ulls, que el valorem com es mereix, que ens conscienciem que el paisatge de qualitat no és només el de boscos verges i rius cristallins, platges paradisiàques o altes muntanyes alpines, sinó que també és, i tant o més atractiu, el de conreus ben treballats i pobles construïts amb materials autòctons.

Això és així, sobretot, perquè aquesta humanització de la muntanya ens ajuda, a nosaltres mateixos i als turistes que ens visiten, a comprendre millor el nostre estil de vida. El paisatge rural, entès com un mosaic, lliga, a més a més, l'esforç i l'enginy que l'home ha desenvolupat al llarg dels temps amb les possibilitats i limitacions de la terra.